

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 17.07.2026 nr 8-1/5417-1;
JDM/26-0825/-1K

Meie 12.08.2026 nr 2-3/2527-2

Võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseaduse muutmise seaduse (parandamisõigus) kooskõlastuskiri

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) kooskõlastab võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu (parandamisõigus) ning toetab direktiivi (EL) 2024/1799 ülevõtmise eesmärki edendada kaupade parandamist, pikendada toodete kasutusiga ning soodustada ringmajandust. Samas teeme eelnõu ja seletuskirja kohta järgmised märkused ja ettepanekud.

Eelnõus vajavad täiendavat läbivaatamist järgmised direktiivi (EL) 2024/1799 ülevõtmisega seotud küsimused.

1. Eelnõu § 2 punktiga 2 lisatav TKS § 12¹ lõige 1 punkt 1 ei kajasta piisavalt parandatavuse nõuete esemelist ulatust, kuivõrd praeguse sõnastuse järgi võib jääda mulje, et kui tootekategooriale kohaldub mõni parandatavuse nõue, peab tootja parandama kogu kauba ja kõik selle võimalikud puudused. Tegelik kohustus võib olla oluliselt kitsam, näiteks puudutada ainult teatavaid komponente või aku eemaldamist ja asendamist. Eeltoodu tõttu peaks vastavat eelnõu sõnastust muutma järgmiselt (muudatusettepanek allajoonitult ja läbikriipsutusega): "Käesolevas jaos reguleeritud õigust kauba parandamisele kohaldatakse üksnes: 1) tarbija ostetud kauba suhtes ulatuses, milles sellele kaubale või selle konkreetsele osale kehtivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1799 II lisas loetletud liidu õigusaktide kohased parandatavuse nõuded, sealhulgas nõuded, millega lihtsustatakse toote demonteerimist, ning kauba või kauba konkreetse osa suhtes kohaldatavad nõuded, mis puudutavad juurdepääsu varuosadele ja parandamisega seotud teabele ja vahenditele".
2. Eelnõu § 2 punktiga 2 lisatav TKS § 12⁵ lõige 2 ei kajasta piisavalt täpselt kohustuse esemelist ulatust ja võib seetõttu olla liiga lai. Direktiivi kohaselt tuleb mõistliku hinnaga pakkuda üksnes neid varuosi ja tööriistu, mille tootja on direktiivi II lisas loetletud liidu õigusakti kohaselt kohustatud kättesaadavaks tegema. Eeltoodu tõttu tuleks säte sõnastada järgmiselt (muudatusettepanek allajoonitult): "Tootjad peavad direktiivi (EL) 2024/1799 II lisas loetletud liidu õigusaktide kohaselt kättesaadavaks tehtavaid varuosi ja tööriistu pakkuma hinnaga, mis ei muuda parandamist ebamõistlikuks ega takista seega kauba parandamist".
3. Seletuskirja punkti 8 kohaselt kehtestatakse Euroopa parandusteabe vorm justiits- ja digiministri määrusega (lk 30), kuid eelnõu ei sisalda selle määruse andmiseks volitusnormi. Palume eelnõu täiendada nõuetekohase volitusnormiga või selgitada, millisel muul õiguslikul alusel vorm kehtestatakse või miks volitusnorm ei ole vajalik.
4. Seletuskirjas esitatud TKS § 12² lõike 2 selgitust tuleb täiendada (lk 15). Selgituse kohaselt hõlmab parandamise võimatus nii faktilist kui ka õiguslikku võimatust, sealhulgas vajalike varuosade puudumist. Varuosa puudumine ei tohiks siiski vabastada kohustatud isikut parandamiskohustusest, kui ta on kohaldatava liidu õigusakti järgi kohustatud selle varuosa kättesaadavaks tegema. Seletuskirjas tuleb täpsustada, et kohustatud isik ei saa tugineda

võimatusele, mille ta on ise põhjustanud või mis tuleneb tema varuosade kättesaadavaks tegemise kohustuse rikkumisest.

Lisaks sisulistele märkustele palume arvestada järgmiste tehniliste ja redaktsiooniliste märkustega.

5. Eelnõu § 2 loetus on puudu punkt 3, mistõttu tuleb parandada numeratsioon. Vastavalt tuleb muuta ka seletuskirja.
6. Seletuskiri (lk 3) - punkti 1.3 all viidatud tarbijakaitseseaduse avaldamismärge on muutunud ja vajab ajakohastamist.
7. Seletuskiri (lk 4) - seletuskirja punktis 2 tuleb parandada allmärkus 7. Viidatud Eesti seisukohad käsitlevad finantsteenuste kauglepinguid, mitte parandamisõiguse direktiivi ettepanekut. Seetõttu ei toeta viide ka seletuskirjas esitatud põhjendust, et parandamisõiguse direktiiviga lahendatavat probleemi, võimalikke lahendusi ja mõjusid analüüsiti juba Eesti seisukohtade kujundamisel.
8. Seletuskiri (lk 17) - TKS § 12⁷ lõike 1 selgituses viidatakse ekslikult lõikele 5. Korrektne viide on lõikele 1.
9. Seletuskiri (lk 20) - eelnõu § 2 punkti 5 lõike 1 selgituses viidatud §-ide numbrid tuleb viia vastavusse eelnõu tekstiga.
10. Seletuskiri (lk 22) - punktis 5 öeldakse, et lisatud on direktiivi (EL) 2023/2673 vastavustabel, kuigi tegelikult võetakse üle direktiiv (EL) 2024/1799.
11. Seletuskiri (lk 21) - punkti 5 all on viidatud seletuskirja varasemale allmärkusele nr 14, kuid korrektne viide on allmärkus nr 15.
12. Seletuskiri (lk 33) - vastavustabel - artikli 1 lõike 3 juures viidatakse „uuele VÕS § 12¹ lõike 1 punktile 1“, kuigi tegemist peab olema TKS § 12¹-ga.
13. Seletuskiri (lk 34) - vastavustabel - artikli 2 punkti 7 juures on viide „uus TKS § 12 lõige 4“, kuid § 12 juures puudub ülamärge 3.
14. Seletuskiri (lk 34) - vastavustabel - artikli 2 punkti 11 juures viidatakse „uuele VÕS § 12¹ lõike 1 punktile 1“, kuigi vastav säte paikneb TKS-is.
15. Seletuskiri (lk 37) - vastavustabel - artikli 9 lõike 1 punkti a juures on viide lõpetamata kujul „uus TKS § 67¹ lõiked 2 ja“. Puudu on viide lõikele 3.
16. Seletuskiri (lk 37) - vastavustabel - artikli 11 lõike 2 juures viidatakse ekslikult TKS VII peatükile. Õige viide on TKS 6¹. peatükk, mis reguleerib kollektiivset esindushagi.
17. Seletuskiri (lk 38) - vastavustabel - artikli 15 juures märgitakse, et see võetakse üle uue TKS §-ga 74⁴. Direktiivi artikkel 15 hõlmab aga ka artikli 4 alusel kehtestatud Euroopa parandusteabe vormi nõuete rikkumisi. Eelnõuga lisatav TKS § 74⁴ hõlmab üksnes TKS §-des 12²–12⁷ sätestatud kohustusi ega laiene VÕS §-des 635¹–635⁴ sätestatud Euroopa parandusteabe vormi nõuetele. Vastavustabelis tuleb välja tuua, milliste riigisiseste sätetega tagatakse artikli 4 alusel kehtestatud nõuete rikkumise korral direktiivi artiklis 15 nõutud mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Risto Jõgi +372 639 7681
Risto.Jogi@mkm.ee